

INNEHÅLL

Förord 5

Innehåll 9

I SEMANTISKA BEGREPP OCH DISTINKTIONER 15

1 Inledning 17

- 1.1 Språkvetenskaplig semantik 17
- 1.2 Filosofisk semantik 20
- 1.3 Grundläggande distinktioner 26

2 Mening 33

- 2.1 Inledning 33
- 2.2 Meningsfullhet 34
- 2.3 Verifikationsprincipen 38
- 2.4 Teorier om mening 42
- 2.5 Mening och språkanvändning 47
- 2.6 S-betydelse 52
- 2.7 T-betydelse 57
- 2.8 Avsedd betydelse 59
- 2.9 Grices meningsteori 61
- 2.10 Referens 64
- 2.11 Illokutionär innebörd 66

3 Definitioner 71

- 3.1 Definitionstyper 71
- 3.2 Definitionsmetoder 74
- 3.3 Brottsbalkens definitioner 79

4 Begrepp 83

- 4.1 Språk och verklighet 83
- 4.2 Ord och begrepp 86
- 4.3 Kriterier 89
- 4.4 Familjebegrepp 93
- 4.5 Tekniska begrepp 98
- 4.6 Begreppsstrukturer 101
- 4.7 Typbegrepp 105

5 Språklig obestämdhet 109

- 5.1 Allmänna termer 109
- 5.2 Abstrakta termer 112
- 5.3 Vaga termer 114
- 5.4 Porösa termer 119
- 5.5 Öppna termer 122
- 5.6 Flertydiga termer 125
- 5.7 Överförd betydelse 131
- 5.8 Relativa termer och elliptiska satser 135
- 5.9 Andra typer av flertydighet 139
- 5.10 Juridisk doktrin 142

6 Precisering 148

- 6.1 Näss om precisering 148
- 6.2 Bestämning av ”precisering” 151
- 6.3 Preciseringsbehov och preciseringsmöjligheter 154
- 6.4 Precisering och rättstillämpning 158

II TEORETISKA OCH PRAGMATISKA SKÄL 163

7 Skäl att tro 165

- 7.1 Tro och skäl 165
- 7.2 Ramen för rationell tro 168
- 7.3 Validering och vindicering 179
- 7.4 Språk och rationell tro 184
- 7.5 Bedömningar och omdömen 187
- 7.6 Jämförelser 194

8	Känslor och attityder	197
8.1	Känslor	197
8.2	Sensationer	199
8.3	Böjelser	201
8.4	Sinnesstämmningar och andra allmäntillståndskänslor	202
8.5	Emotionell upprördhet	204
8.6	Emotioner	204
8.7	Attityder	209
8.8	Behag	210
8.9	Intresse	218
8.10	Gillande	219
8.11	Hållningar	221
8.12	Förhållningar	226
9	Myten om emotiv mening	228
9.1	Dikotomitänkandet	228
9.2	Vad är emotiv mening?	231
9.3	Expressiva språkhandlingar	235
9.4	Evokativa språkhandlingar	238
9.5	Suggestivt tal	241
9.6	Objektiverade termer	246
9.7	Preskriptiv mening	248
10	Skäl att göra	250
10.1	Handlingsskäl och teoretiska skäl	250
10.2	Praktiska och pragmatiska bedömningar	254
10.3	Vilja och pragmatiska skäl	259
10.4	Närmare om pragmatiska skäl	262
10.5	Är hedoniska skäl primära pragmatiska skäl?	267
10.6	Intresse och pragmatiska skäl	272
10.7	Självintresse och pragmatiska skäl	274
10.8	Personlig vana och pragmatiska skäl	276
10.9	Egoism	277
11	Regler och rationellt handlande	281
11.1	Normer	281
11.2	Dogmatiska regler	283
11.3	Skäl för att ha regler	286

- 11.4 Reglers existens som pragmatiska skäl 289
- 11.5 Tumregler 293
- 11.6 Social sed 296
- 11.7 Avslutning 300

12 Moral 302

- 12.1 Den moraliska synpunkten 302
- 12.2 Konstruktiv moral och konventionell moral 308
- 12.3 Moral och skäl 314

III VÄRDEUTSAGOR OCH VÄRDERINGAR 321

13 Teorier om värdeutsagor 323

- 13.1 Inledning 323
- 13.2 Definitionism 326
- 13.3 Intuitionism 333
- 13.4 Primitiv emotivism 336
- 13.5 Stevensons emotivism 343
- 13.6 Hares preskriptivism 347
- 13.7 Urmsons lära om gradering 353
- 13.8 Nowell-Smiths godhetskriterier 359
- 13.9 Baiers kognitivism 361
- 13.10 Taylors konstruktion 364
- 13.11 Fler teorier 369

14 Termen 'god' 376

- 14.1 Individgodhet och faktumgodhet 376
- 14.2 Hedonisk godhet 379
- 14.3 Preciseringar av "S är god" 382
- 14.4 Ytterligare om vad 'god' betyder 393
- 14.5 Kriteriemisstaget och standarder 396
- 14.6 "S är god" och illokutionär innebörd 400
- 14.7 "S är god" och perlokutionär effekt 404
- 14.8 Goda skäl 405

15 Andra värdetermer	408
15.1 Termen 'böra'	408
15.2 Andra modala termer	416
15.3 Gerundiva termer	420
15.4 Utilistiska termer och abilitetstermer	421
15.5 Termen 'rätt'	424
16 Värde	430
16.1 Begreppsförklaring	431
16.2 Klassificeringar av värden	436
16.3 Axiologi	440
17 Värderingar	449
17.1 Begreppsförklaring	449
17.2 Värdeutsagor	453
17.3 Fakta och värdeutsagor	457
17.4 Objektivitet och värdeutsagor	461
17.5 Estetiska och konstnärliga värderingar	471
17.6 Vetenskap och värderingar	486
18 Bedömning av vetenskaplig kvalitet i rättsdogmatiken	500
Litteratur	514
Works by Nils Jareborg: Select bibliography	541